

Република Србија
Апелациони суд у Новом Саду
Посл. бр. Гж. 691/16
Дана: 21. априла 2016. године
Нови Сад

У И М Е Н А Р О Д А

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Бранке Бајић, председника већа, Јасмине Дивнић и Весне Сладојевић, чланова већа, у правној ствари **тужиле АА** из ..., коју заступа Владо Танасковић, адвокат из Новог Сада, против **тужене ББ**, ..., коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Новом Саду, **ради накнаде штете**, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Основног суда у Новом Саду, посл. бр. П. 1142/2015 од 21.10.2015. године, у нејавној седници већа одржаној дана 21. априла 2016. године, донео је

П Р Е С У Д У

Жалба тужене **СЕ УСВАЈА**, док се жалба тужиле **ОДБИЈА**, па се пресуда Основног суда у Новом Саду, пословни број П.1142/2015 од 21.10.2015. године,

ПРЕИНАЧАВА, у побијаном усвајајућем делу и у делу одлуке о трошковима поступка (став 1, 2 и 3 изреке), тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев којим је тужилца АА тражила да се обавезе тужена ББ да јој на име претрпљених душевних болова због повреде угледа, части, слободе и права личности који су проузроковани неоснованим лишењем слободе њеног супруга ВВ, исплати износи од 381.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, те се обавезује тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ПОТВРЂУЈЕ, у побијаном одбијајућем делу (став 4 изреке).

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженој на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 12.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и тужена обавезана да тужилци, на име претрпљених душевних болова због повреде угледа, части, слободе и права личности који су проузроковани неоснованим лишењем слободе њеног супруга ВВ исплати износ од 381.000,00 динара те да јој накнади трошкове поступка у износу од

24.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 21.10.2015. године као дана пресуђења, па до дана исплате, све у року од 15 дана, под претњом принудног извршења (став 1, 2 и 3 изреке).

Преко досуђеног износа од 381.000,00 динара, па до траженог износа од 2.500.000,00 динара, као и у делу захтева за исплату законске затезне камате на износ нематеријалне штете од дана подношења тужбе до дана пресуђења, тужбени захтев тужилге је одбијен (став 4 изреке). Усвојена је молба тужилге за ослобађање од плаћања судских такси (став 5 изреке).

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавиле парничне странке и то тужена, из разлога прописаних одредбом члана 373 става 1 ЗПП ("Сл. гласник Р. Србије", бр. 72/2011 и 55/2014), а тужилга због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Жалба тужене је основана, док је жалба тужилге није основана.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386 ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 и 55/2014), овај суд је установио да је иста донета без битних повреда одредаба парничног поступка, али да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд погрешно применио материјално право.

У првостепеном поступку утврђено је да је решењем Окружног суда у Новом Саду Рех. 41/2007 усвојен захтев тужилге за рехабилитацију пок. ВВ, њеног супруга, и утврђено да је Решење Комисије за прекршаје Народног одбора 1. реона града Београда од 01.06.1951. године ништаво од тренутка доношења, као и да су ништаве све правне последице овог решења, а да се ВВ, као рехабилитовано лице сматра неосуђиваним. ВВ је ухапшен ... године у ..., а на Голом Отоку је био до ... године, када је пуштен на слободу. Тужилга је била у брачној заједници са ВВ од ... године, па све до његове смрти (... године).

Основано се жалбом тужене указује да је првостепена пресуда донета погрешном применом материјалног права.

Наиме, тужилга је супруга рехабилитованог лица, које је неосновано било лишено слободе, а својим захтевом тражи накнаду нематеријалне штете због повреде угледа, части, слободе и права личности који су проузроковани неоснованим лишењем слободе њеног супруга ВВ.

Правне последице рехабилитације за рехабилитовано лице и за друга лица, према одредби члана 3 став 2 Закона о рехабилитацији (у даљем тексту закон) представљају мере уклањања и ублажавања последица ништавих, односно непуноважних аката и радњи, којима су рехабилитована лица лишена живота, слободе или других права из политичких, верских, националних или идеолошких разлога, и оне су законом таксативно прописане, као и круг лица која спадају у "друга лица". Такође, у одредби члана 20 закона је таксативно је прописано која права припадају рехабилитованом лицу док су одредбом члана 21 таксативно набројана права која могу остварити "друга лица".

Брачни друг рехабилитованог лица, према одредби члана 26 ст. 4 Закона о рехабилитацији има право на накнаду нематеријалне штете само за душевне болове због смрти рехабилитованог лица, под условом да је између њих постојала трајнија заједница живота, у складу са законом којим се уређују облигациони односи. Право на накнаду нематеријалне штете за душевне болове због лишења слободе, у складу са законом којим се уређују облигациони односи (чл. 26 став 3 закона) имају рехабилитовано лице и лице из члана 7 тачка 5 Закона, (деца лица из члана 1 став 1 овог закона која су, за време трајања повреде права и слободе родитеља, рођена у установама за извршење санкција, односно која су у тим установама са њима провела део времена или су за то време расла без родитељског старања једног, другог или оба родитеља).

Како из наведених одредби произилази да Закон о рехабилитацији није установио право брачног друга рехабилитованог лица на накнаду нематеријалне штете за душевне болове због лишења слободе брачног друга, нити накнаду нематеријалне штете због повреде његовог угледа, части, слободе и права личности, погрешан је правни закључак првостепеног суда да тужилца спада у круг лица за која је тим законом установљено право на накнаду видова нематеријалне штете коју тужилца тужбом неосновано тражи.

Следом наведеног, неосновани су жалбени наводи тужилце да је првостепени суд одлучујући о овој правној ствари погрешно применио одредбу члана 200 ЗОО приликом одмеравања висине правичне новчане накнаде за тражене видове нематеријалне штете.

Одлучујући о трошковима поступка суд налази, с обзиром на то да је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев у целости одбијен, да је тужилца у обавези да туженој накнади трошкове првостепеног поступка који се односе на састав одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара.

Како је тужена са својом жалбом успела, сходно одредби члана 165 став 1 ЗПП, трошкови жалбеног поступка су јој досуђени у износу од 12.000,00 динара на име састава жалбе, док је захтев тужилце за накнаду трошкова жалбеног поступка, сходно наведеној одредби, одбијен.

На основу свега претходно наведеног, овај суд је, применом одредаба члана 390 и члана 394 тачка 4 ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Бранка Бајић, с.р.
З.т.о

Напомена:

Рев 1639/2016 од 11.05.2017. године, одбија се као неоснована ревизија тужилце изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 691/16 од 21.04.2016. године.